

News Flash

Júl, 2023

Zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dňa 18.7.2023 [podpísala prezidentka](#) nový Zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý koncom júna schválil parlament. Predmetom jeho úpravy sú (cezhraničné) premeny, zmeny právnej formy obchodných spoločností a družstiev, a s nimi súvisiace zmeny, vrátane zmien právnej formy spoločností.

Veľké zmeny, či len veľké očakávania?

Ako veľký prínos možno hodnotiť **sprehľadnenie pôvodnej právnej úpravy**, ktorá zaradením v Obchodnom zákonníku, dopĺňaním písmen za existujúce čísla paragrafov začínala byť značne neprehľadná. V schválenom znení zákona však možno nájsť pozitíva aj negatíva. Popri niekoľkých doplneniach medzier Slovenskej právnej úpravy, ktoré sú značným prísľubom pre posun vpred aj naďalej totiž možno v schválenom znení nájsť viacero nedokonalostí, ktoré uvidíme či vyrieši resp. ako sa k nim postaví aplikačná prax.

Schválene znenie vychádza zo základnej definície pojmov rozhodných pre zmenu právnej formy, či premenu obchodnej spoločnosti. Novo **definuje zodpovednosť štatutárneho orgánu** spoločnosti, keď popri klasickej obchodnoprávnej zodpovednosti konateľa zavádza aj **solidárnu zodpovednosť konateľa** za porušenie povinnosti stanovenej zákonom v medziach občianskeho zákonníka. V samostatných paragrafoch sa vymedzuje účinnosť premeny/zmeny právnej formy a účinky takýchto zmien, pričom snahou bolo potvrdiť aktuálnu prax a teda, že zmena sa stáva účinnou dňom zápisu do obchodného registra.

To, v čom vidíme isté nedokonalosti nového zákona je **logická nedôslednosť gramatickej syntaxe**, ako aj systematické rozčlenenie uvedených ustanovení do samostatných paragrafov v snahe sprehľadniť prijatú úpravu. Možno je to len úvodný skepticizmus, ale takéto poňatie zákona podľa nášho názoru neprispieva k efektívnym riešeniam, len komplikuje tie nevyriešené.

Zmeny oproti súčasnej praxi

Aby sme ale novému zneniu nekrivdili úplne, príkladom uveďme aj niekoľko pozitív či vylepšení, ktoré nový zákon prináša ako:

- **samostatne upravené premeny a zmeny právnej formy** pre jednotlivé druhy obchodných spoločností, pri ktorých to zákon pripúšťa, čím sprehľadňuje aktuálne nedostatky doteraz platnej právnej úpravy;
- **novovo vymedzená zodpovednosť audítora**, jeho ustanovenie, ako aj náležitosti vypracovania správy audítora;
- oproti doterajšej právnej úprave v Obchodnom zákonníku, **predkladateľ nepracuje s pojmom nezávislý expert** a ani s pojmom správa nezávislého experta;
- **úprava definuje všeobecné pravidlá novozavedeného inštitútu odštiepenia**: predkladateľ však zároveň umožňuje odštiepenie len pre spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť, ktoré podľa názoru predkladateľa, bude mať odštiepenie najväčší ekonomický význam;
- **detailnejšie upravené podmienky pre vydanie osvedčenia o splnení podmienok premeny vydaného notárom**, či právo notára predĺžiť lehotu na jeho vydanie, či obrátiť sa v tejto súvislosti na náklady spoločnosti na znalca;

- **skrátaná minimálna lehota pre zverejnenie povinne stanovených údajov v sídle/na webe spoločnosti** zo 60 dní na 6 týždňov: aj keď novela zároveň dopĺňa zoznam dokumentov o nové písomnosti (ak sú v priebehu premeny vyhotovované), ktoré je vo svojom sídle spoločnosť povinná sprístupniť, nie je potrebné sa hneď v tejto súvislosti obávať zavedenia nových povinností, len sprístupniť dokumenty, ktoré by aj tak spoločnosť vytvorila. Ich sprístupnením sa však zjednoduší prístup k informáciám pre oprávnené subjekty;
- rozpracovaná úprava práv zamestnancov, kedy **prílohou k správe štatutárneho orgánu sa stávajú aj pripomienky zamestnancov**, ktoré sú v novom zákone podrobnejšie rozobrané ako tomu bolo doteraz. Ďalším doplnením je aj vymedzenie časového hľadiska vo vzťahu k právu zamestnancov na informácie a prerokovanie garantovanému Zákonníkom práce, či podmienky účasti zamestnancov, kreovania a právomocí osobitného vyjednávacieho orgánu a ďalšie.

Novelizácia súvisiacich predpisov

Finančná asistencia

Novinkou je doplnenie obchodného zákonníka **o ustanovenia o finančnej asistencii**. Stanovujú sa kumulatívne podmienky na jej poskytnutie. V zmysle transpozície smernice (EÚ) 2017/1132 sa finančná asistencia musí poskytnúť za spravodlivých trhových podmienok a v záujme spoločnosti. Poskytuje sa zároveň na zodpovednosť predstavenstva, ktorého členovia zodpovedajú za škodu v prípade porušenia svojich povinností.

Zásadným dokumentom pre jej poskytnutie je správa predstavenstva. Zákon predpisuje jej náležitosti, pričom nie je vylúčené, aby táto obsahovala aj ďalšie informácie, ktoré sú nevyhnutné pre akcionárov na to, aby spravili informované rozhodnutie. V špecifickom prípade sa vyžaduje aj správa dozornej rady, ktorá má preskúmať a posúdiť, či poskytnutie finančnej asistencie za splnenia zákonných podmienok nie je v rozpore s najlepším záujmom spoločnosti.

Povinnosť slovenského súdu spolupracovať so zahraničnými súdnymi registrami

Úpravou ustanovení zákona o obchodnom registri sa precizuje **povinnosť slovenského súdu priamo aktívne spolupracovať so súdnymi registrami ostatných štátov** s cieľom uskutočniť výmaz zanikajúcej spoločnosti pri cezhraničnej premene aj bez návrhu. Túto povinnosť však deklarovala aj súčasná právna úprava. Napriek tomu však častokrát zostávalo na spoločnosti, aby iniciovala svoj výmaz a po predložení potrebných potvrdení zrýchlila celkový proces výmazu. Ostáva veriť, že (medzinárodná) spolupráca registrových súdov sa do budúcnosti zlepší.

Prevzatie a pokračovanie v živnosti

Úpravou živnostenského zákona sa vytvoril priestor pre exaktné prevzatie a pokračovanie v živnosti pri premene a zmene právnej formy obchodnej spoločnosti.

Zavedenie insolvenčného registra

Zmena zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa okrem iného týka aj **zavedenia insolvenčného registra**, ktorý nahrádza register úpadcov. Po novom v ňom budú evidované údaje o konkurznom, reštrukturalizačnom konaní, o konaní o oddĺžení, či verejnej preventívnej reštrukturalizácii, likvidácii a o dodatočnej likvidácii, v ktorej likvidátora ustanovil súd a o udalostiach, ktoré v týchto konaniach nastali. **Insolvenčný register nahradí funkciu Obchodného vestníka** vo veci zverejňovania informácií o vybraných konaniach. Konkurzné konanie sa účinnosťou predmetnej novely tak začne zverejnením uznesenia o začatí konkurzného konania v insolvenčnom registri.

Doručovanie písomností

Novela sa dotkne tiež doručovania písomností. Jej ambíciou je **zabezpečiť čo najrozsiahlejšiu elektronizáciu spomínaných konaní**. Zavedením elektronickej komunikácie prostredníctvom formulárov zároveň ašpiruje na zlepšenie evidencie týchto konaní a zverejňovaním údajov v štruktúrovanej podobe snád' aj k zjednodušeniu súvisiacich vyhľadávaní.

Premeny obchodných spoločností po starom len do konca roku

V nadväznosti na schválenú účinnosť zákona v súvislosti s premenami obchodných spoločností a družstiev, v zmysle ktorej na (cezhraničnú) premenu obchodnej spoločnosti sa použijú predpisy účinné do 29. februára 2024, ak bol návrh (cezhraničnej) zmluvy o splynutí, zmluvy o zlúčení alebo projektu rozdelenia spoločnosti schválený resp. rozhodnutie o zmene právnej formy prijaté pred 1. marcom 2024 a návrh na zápis splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti resp. zmeny právnej formy do obchodného registra bol podaný do 30. júna 2024.

Z uvedeného tak nepochybne vyplýva, že pri dodržaní zákonných lehôt je v prípade, ak chce spoločnosť zrealizovať premenu podľa doteraz platných ust. obchodného zákonníka, nevyhnutné s tým začať a plánované realizované zmeny **oznámiť príslušnému daňovému úradu najneskôr do konca decembra 2023** (t.j. 31.12.2023).

Záver

Nový zákon o premenách obchodných spoločností neuvádza do praxe niečo, čo by náš právny poriadok doposiaľ nepoznal. Naopak prijaté zákonné znenie **len spresňuje a dopĺňa prax**, ktorú sme tu už na Slovensku mali, aj keď táto bola neprehľadná a častokrát pre absenciu výslovného zákonného znenia hoci v reakcii na požiadavky medzinárodnej smernice nejasná.

V nadväznosti na vyššie uvedené zmeny a novinky, ktoré prináša nová právna úprava, či už ide o sprehľadnenie procesu alebo o jeho bližšiu špecifikáciu a doplnenie, je naším odporúčaním nenechávať si prípravu podkladov pre cezhraničné premeny a to najmä pri akciových spoločnostiach na poslednú chvíľu, aby vás v končenom dôsledku nezaskočila práve niektorá z novo doplnených „drobností“.

Upozornenie

Berte prosím na vedomie, že tento newsletter obsahuje všeobecné informácie a usmernenia týkajúce sa danej problematiky a teda nepredstavuje odborné poradenstvo poskytnuté v konkrétnej situácii. Informácie uvedené v newsletteri môžu byť po jeho zverejnení predmetom ďalšieho vývoja a zmien. Spoločnosť Accace nepreberá zodpovednosť a neručí za prípadné riziká a škody spôsobené konaním na základe informácií uvedených v newsletteri

Prihláste sa na odber noviniek!

Odoberať novinky!

Kontakt

Miriama Podskubová

Senior Associate

E-mail: miriama.podskubova@accace.com

Tel: +421 232 553 000

O Accace Slovensko

V Accace Slovensko združujeme viac ako 120 odborníkov, ktorých spája spoločné nadšenie pre pokrok, nové technológie a osobný prístup. Z poskytovateľa tradičných služieb sme sa rokmi skúseností posunuli na strategického partnera v poradenstve a outsourcingu – prepájame vaše potreby s našimi riešeniami. Vďaka širokej škále komplexných služieb z oblasti účtovníctva, daní, miezd, HR či práva, nám dôverujú startupy, malé a stredné firmy a globálne korporácie. Sme aktívnymi partnermi startup a fintech komunit. Právne služby poskytuje naša advokátska kancelária Accace Legal. V rámci skupiny Accace združujeme viac ako 800 odborníkov a poskytujeme služby pre viac ako 2 000 klientov. Nájdete nás v Bratislave, Košiciach a Trenčíne.

O Accace Circle

Celosvetovo pôsobí Accace pod značkou Accace Circle. Ide o biznis komunitu partnerov – profesionálnych poradcov a poskytovateľov BPO služieb s odborným prístupom a medzinárodnými skúsenosťami. S globálnym zastúpením vo viac ako 50 krajinách a tímom s takmer 2 500 odborníkmi, Accace Circle poskytuje služby viac ako 15 000 klientom, najmä stredným a veľkým medzinárodným spoločnostiam zo zoznamu Fortune 500. Celosvetovo Accace Circle spracováva okolo 200 000 výplatných pásov mesačne.

Viac na www.accace.sk a www.circle.accace.com

